

Eftersom kataraktfrågan diskuteras i olika forum här på FB är det viktigt att klargöra följande:

- Det finns evidens (vetenskapligt belagd fakta) för att vi har katarakt i rasen
- Det är, enligt forskarna, troligt att katarakten i vår ras är recessivt. Forskarna menar dock att vi eventuellt kan ha två olika former av katarakt med olika arvsång
- Vi känner idag inte till utbredning och omfattning av katarakt i rasen
- Vi känner i dagsläget inte till hur arvsången är
- De flesta konstaterade kataraktfall har bedömts som stationära, d v s ögondefekten utvecklas/växer inte med tiden
- Hittills har enbart några få allvarigare fall, som lett till mer eller mindre total grumling av linsen, upptäckts
- Katarakt är ingen farlig sjukdom och påverkar oftast inte katten och dess vardagsliv nämnvärt

Ovanstående innebär i korthet att katarakten är ett belagt hälsoproblem vi måste fortsätta att jobba med. Men det finns absolut ingen anledning till oro eller panik.

Det enda vi i dagsläget kan göra är att ögonlysa alla våra katter enligt de rekommendationer som finns. Detta för att kunna identifiera vilka katter som har katarakt. Vi kan däremot inte få fram vilka katter som är bärare av den gen/mutation som ger katarakt. Det krävs att båda föräldrakatterna är bärare för att avkommorna skall få katarakt (vid recessiv nedärvning). För att veta vilka katter som är bärare behövs ett gentest. Det krävs forskning och kunskapsutveckling för att utveckla ett gentest. Forskning inleddes år 2014 –men det är en komplicerad och svår uppgift att få fram kunskaper och relevant forskningsunderlag. Forskarna ensamma kan inte göra allt – vi måste aktivt stödja forskningen.

Eftersom vi inte känner till alla katter som har katarakt, hur många katter som ögonlyses, har ofullständiga kunskaper om typerna av katarakt i rasen och arvsång, har ingen möjlighet att identifiera vilka katter som är bärare m m skall vi inte spekulera kring enskilda katter som drabbats. Det finns heller ingen anledning att försöka analysera deras släktskap och/eller linjer. Vi har helt enkelt för lite kunskaper för att dra några hållbara slutsatser om sådant. Det enda vi vet är att alla linjer kan drabbas och vara drabbade.

Viktigt är också att framhålla att ingen, varken det nordiska forskningsrådet, någon kattklubb eller någon enskild, känner till vilka katter som har katarakt. Det råder fullständig och sträng forskningssekretess kring sådant. Att det inte kommit fram så många nya fall på senare tid är inte heller detsamma som att faran är över eller att vi redan avgränsat katarakten i vår ras. Att nya fall inte framkommit kan likaväl bero på att många inte ögonlyser, att upptäckta fall inte offentliggörs eller att information inte kommer fram till forskarna.

I dagsläget kan vi uppfödare endast försöka förhålla oss så klokt vi kan i vårt avelsarbete. Vi måste ögonlysa våra avelskatter och kräva att de katter vi parar med också är ögonlysta. Även alla kattungar bör ögonlysas. Vi bör inte använda katter som själva har katarakt i avel. För avelsbasens skull kan det dock vara motiverat att använda någon katt med små stationära förändringar men då vara extra noga med att de katter som de paras med inte har några som helst ögonförändringar. Vi behöver kommunicera öppet med varandra, vara ärliga och diskutera hållbara avelsstrategier. Vi behöver alla lära oss av varandra.

Vi alla, uppfödare såväl som kattägare, måste tillsammans jobba för att stödja forskningen framåt. Det kan vi bl a göra genom att ögonlysa, genom att föra öppna och ärliga dialoger samt informera varandra. Vi bör undvika spekulationer och varken förringa eller förstora problemet. Bara genom detta kan vi jobba för att bevara vår ras frisk och sund för framtiden.